

jest opodstatněn již tím, že žalobce prokázal, že ze svého debetu u banky U. platil 12% úrok. Rovněž jest oprávněna výtká, že nižší soudy přisuzují 12% úrok ze zadrželých úroků 4.258 Kč 40 h, které si žalobce v žalobě připočetl k jistině. Úroky vyšší než zákonné může věřitel z důvodu prodlení požadovati jenom tehdy, dokáže-li, že a pokud zaviněným prodlením dlužníkovým utrpěl vyšší škodu, než činí úrok zákonný. K opodstatnění nároku na náhradu škody náleží nejen průkaz zavinění (zaviněného prodlení) a škody, nýbrž i důkaz příčinné souvislosti. Platí-li věřitel, jemuž dlužník s placením prodlévá, svému věřiteli vyšší úrok než zákonný, může z tohoto důvodu žádat od prodávajícího dlužníka náhradu škody jen, je-li placení vyššího úroku způsobeno právě prodlením dlužníkovým. Není-li dlužníkovým prodlením způsobeno a není-li s ním v příčinné souvislosti a věřitel by platil vyšší úrok ze svého dluhu i tehdy, kdyby dlužník v prodlení nebyl, nemá věřitel nároku na náhradu vyššího úroku, protože tu není příčinné spojitosti mezi zadlužením a vyšším zúročením dluhu věřitelova a prodlením dlužníkovým. Proto nestačí důkaz, že žalobce platil ze svého debetu u banky úrok průměrem dohromady 12%, pokud není prokázáno, že bankovní debet byl způsobem nebo zvětšen dlužníkovým prodlením. Dovolatel posléze právem vytýká, že si žalobce přirazil v žalobě úroky z prodlení k jistině a žádá 12% úrok i z tohoto úroku z prodlení. Ode dne podání žaloby lze ovšem i ze splatných úroků z prodlení žádati zákonný úrok (zákon ze dne 14. června 1868, čís. 62 ř. zák. § 3), jinak však jen tehdy, je-li to smluveno. Ale pro žádání vyššího úroku z onoho úroku z prodlení není uveden žalobcem žádný důvod. Ježto oba nižší soudy v důsledku svého nesprávného právního názoru nevzaly vůbec na přetřes okolnosti shora vytčené o možnosti vybrání vkladu žalovaným, o svolení společníků k tomu, zejména společníka P-a, o podmínkách prodlení a o příčinné spojitosti škody žalobcovy s prodlením žalovaného, bylo rozsudky nižších soudů zrušiti podle §§ 510, 513 a 496 čís. 3 c. ř. s. a naříditi, jak se stalo.

Čís. 7917.

Smlouva sprostředkovatelská.

Sprostředkovatelem není jen ten, kdo sdělí příkazateli příležitost k ujednání smlouvy, o níž tento dosud nevěděl nebo kdo mu přivede uchazeče dosud mu neznámého, nýbrž činnost sprostředkovatelova může záležeti i v tom, že podáváním informací, vhodnými návrhy a pod. působí v zájmu příkazatele na uchazeče již známého, by svolil ku smlouvě, zamýšlené příkazatelem.

(Rozh. ze dne 29. března 1928, Rv I 1169/27.)

Žalobce domáhal se na žalované obci zaplacení provise 30.000 Kč za sprostředkování prodeje kasáren. Procesní soud prvé sto-

l i c e přisoudil žalobci 15.000 Kč, o d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované obce, k dovolání žalobce přisoudil mu celých 30.000 Kč.

D ů v o d y:

Úmluvě žalované obce se žalobcem, že obec použije při prodeji jízddeckých kasáren jeho znalecké intervence jako odhadce banky za těch podmínek, že žalobce obdrží 15% z kupní ceny přesahující 1.000.000 Kč, že však neobdrží žádnou náhradu, nedojde-li ke koupi, nelze rozuměti jinak, než že žalobce obdrží tuto odměnu, když svou činností dosáhne toho, že státní správa koupí od obce kasárny za cenu 1.000.000 Kč převyšující. To není smlouva o dílo, poněvadž obec neměla proti žalobci nároku na to, by tohoto výsledku dosáhl, nýbrž žalobce byl k tomu jen oprávněn, nikoliv však povinen a na dosažení tohoto výsledku závisel jeho nárok na odměnu. Jde tu tedy o smlouvu v zákoně zvlášť nepojmenovanou a odvolací soud neposoudil věc nesprávně, maje za to, že smlouva jest podle své podstaty smlouvou sprostředkovatelskou. Neboť sprostředkovatelem není pouze ten, kdo svému příkazateli sdělí příležitost k ujednání smlouvy, o níž tento dosud nevěděl, nebo kdo mu přivede uchazeče dosud mu neznámého, nýbrž činnost sprostředkovatelova může záležeti i v tom, že podáváním informací, vhodnými návrhy a pod. působí v zájmu svého příkazatele na uchazeče již známého, by tento svolil ke smlouvě, zamýšlené příkazatelem. V souzeném případě byla podle stavu věci právě tato činnost úkolem žalobcovým. Jelikož není sporno, že státní správa koupila kasárny za 1.200.000 Kč, záleží jen na tom, zda byla splněna též výminka, že k dohodě o této ceně došlo přičiněním žalobcovým, zda jeho činnost s touto dohodou jest v příčinné souvislosti. Nezáleží na tom, že žalobce nebyl činným až do dojednání kupu, poněvadž obec příkaz mu daný dříve odvolala, neboť tím nebyla příčinná souvislost přerušena, když přes to došlo k dohodě na podkladě, který žalobce svou činností byl zjednal. V té příčině zjistil odvolací soud, že žalobce to byl, který celý plán podrobně vypracoval a na příslušných místech projednal, že v ministerstvu veřejných prací byla vyšetřena cena kasáren 1.025.000 Kč, že účelem intervencí žalobcových bylo přesvědčiti referenta, že cena ta neodpovídá skutečnosti, že úprava požadované kupní ceny na 1.300.000 Kč žalobcem provedená byla přijata za podklad dohody se strany ministerstev národní obrany a financí a že se z této ceny po projednání slevy 100.000 Kč za nutné opravy budov dospělo ke konečné cifře. Námitka žalované obce, že tyto skutečnosti, které odvolací soud má za prokázané, nepotvrdil žádný ze slyšených svědků, ba ani žalobce sám, jest nepřipustné brojení proti přesvědčení odvolacího soudu, založenému na volném hodnocení výsledků veškerého dokazování. Podle těchto okolností, odvolacím soudem zjištěných, nemůže býti pochybnosti o příčinné souvislosti mezi žalobcovou činností a konečným

výsledkem smlouvy. Přísluší tedy žalobci umluvená odměna, a to odměna celá, ježto záleží jen na tom, že dosáhl výsledku, za který mu odměna byla slíbena, a nezáleží na tom, jaké námahy bylo zapotřebí, by ho dosáhl.

Čís. 7918.

Smí-li býti přidělena automobilu značka jen, prokáže-li držitel, že bylo z automobilu předepsáno příslušné clo, jest nedostatek dokladu o zaplacení cla vadou automobilu, překážející jeho řádnému užívání. Nemá-li kupitel tohoto dokladu, jest oprávněn domáhati se na prodávati, by vadu odstranil. Prodatel nebyl by svého závazku opatřiti doklad prost již průkazem, že nelze opatřiti původní doklad o proclení vozu nebo jeho duplikát, nýbrž musel by prokázati, že nelze opatřiti ani nový doklad vůbec nebo jen nákladem, jenž jest nepřiměřeným ceně vozu.

(Rozh. ze dne 29. března 1928, Rv I 1200/27.)

Kupitel automobilu domáhal se žalobou na prodávati, by opatřil a žalobci vydal řádné úřední potvrzení o proclení automobilu jakož i řádně vyplněný certifikát. Oba nižší soudy žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Prvý soudce zjistil, že žalovaný k žádosti žalobce přislíbil, že se obrátí na předchůdce o celní boletu a že ji pak žalobci zašle, a správně dovodil z toho, že se takto žalovaný sám osobně zavázal a nikoli firmu W. & Co. v T., neboť, kdyby byl chtěl zavázati žalovaný firmu, musil by tak učiniti výslovně, avšak žalovaný sám udává, že teprve později, když vůz již byl předělán z osobního na nákladní automobil na žádost žalobce mu slíbil, že celní boletu bude požadovati od firmy P. a že mu ji pak zašle. Odvolací soud připojuje se k tomuto zjištění prvního soudu a dospívá rovněž k názoru, že se žalovaný zavázal k tomuto jednání osobně, a byla proto námitka nedostatku pasivní legitimace bezdůvodná. Tomuto svému závazku, jak odvolací soud bere souhlasně s prvním soudcem za zjištěno, žalovaný dostáti nemohl, neboť, jak zjištěno prvním soudcem byl jeho zákrok u ministerstva financí, finančního ředitelství v Praze a u celního úřadu ve W. o vydání duplikátu celní bolety bezvýsledný a originál jeho nemohl tento svědek opatřiti, ježto se dřívější zástupce firmy O. neznámo kam vystěhoval a jeho nástupce v zastoupení firmy O. nemá o věci té dokladů. Dále zjistil první soudce, že také předchůdci žalovaného neměli vůbec na tento vůz celní boletu. Z prohlášení žalovaného, jak shora jest uvedeno a za zjištěné vzato, nelze podle názoru odvolacího soudu usuzovati, že se žalovaný tak dalece zavázal, by podle obsahu tohoto prohlášení byl povinen k dalšímu opatřování této celní bolety, když předchůdci jeho tuto celní boletu vůbec také nedostali a ji v ruce neměli. Ve smyslu § 18 aut. nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. jest v případě prodeje vždy prodávatel svému nástupci povinen předati certifikát ohledně prodáv-